

Spis tymczasowy

książek polecanych

Kołom Polskiej Macierzy Szkolnej.



INSTYTUT
BADAŃ LITERARNICH PAN
BIBLIOTEKA
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 70
Tel. 26-68-63

WARSZAWA.

Skład główny w „KSIĘGARNI POLSKIEJ“, Warecka 14.

1907



24.238

Druk J. Sikorskiego, w Warszawie, Warecka № 14.

<http://rcin.org.pl>

SPIS TYMCZASOWY KSIĄŻEK,

POLECANYCH

Kołom Macierzy do biblioteczek i czytelní

we wsiach i mniejszych miastach

przez *Sekcyę Czytelnianą Wydziału Oświaty Ludowej przy
Zarządzie Głównym Polskiej Macierzy Szkolnej.*

Każde koło P. Macierzy Szkolnej powinno w jak najkrótszym czasie założyć kilka, a przynajmniej jedną czytelnię, jeżeli tego dotąd jeszcze zaniedbało. Podany tutaj spis ma na celu ułatwić wybór książek tym kołom Macierzy, które, mało mając pieniędzy, muszą się z niemi rachować przy zakładaniu czytelní i mogą kupować tylko książki dobre i odpowiednie. Pozatym jeszcze spis nasz, wskazując, jakie książki są potrzebne do czytelní Macierzy, powinien zachęcić możniejszych członków każdego koła Macierzy do ofiarowania tych i podobnych im książek kołu, powinien zachęcić członków zarządu do zakrzątnięcia się około tego, by czytelnia była dobrze zaopatrzona w odpowiednie książki czy to kupne, czy darowane.

Spis nasz ułożyliśmy w 5 stopniowaniach, zależnych od tego, ile pieniędzy koło Macierzy może wydać na bibliotekę. Stopień 1-szy (około 250 książek) odpowiada mniej więcej biblioteczkom 40 rublowym (według cen katalogowych t. j. bez rabatu, czyli ustępstwa z ceny, które bywa duże dla kół Macierzy na niektórych książkach). Stopień 2-gi (400 książek) odpowiada biblioteczkom 80 rublowym, stopień 3-ci (500 książek) — 125 rublowym, stopień 4-ty (620 książek) — 240 rublowym, stopień 5-ty wreszcie (760 książek) — 350 rublowym*. Trzy pierwsze stopnie odpowiednie są raczej dla czytelní wiej-

*) Koszt rzeczywisty powyższych biblioteczek po potrąceniu rabatu, umieszczony jest na końcu niniejszego katalogu.

skich, dwa ostatnie stopnie dla miejskich. Każda biblioteczka wyższego stopnia, prócz wymienionych pod nim książek, obejmuje wszystkie objęte stopniami niższemi.

Różne stopnie więc w naszym spisie głównie odpowiadają temu, czy biblioteczka ma być mniejsza, czy większa. Kto jednak pragnąłby przy czytaniu książek zaczynać od łatwiejszych i stopniowo dopiero przechodzić do trudniejszych, nie pobłądzi, jeżeli najprzód przeczyta książki, wymienione pod stopniem 1-szym, potem pod 2-gim, potem pod 3-cim i t. d.

W dziale 7-ym i w wyższych stopniach działu 8-go pomieściliśmy książki trudniejsze. Dział 7-my (książki wychowawcze) przeznaczony jest dla osób zajmujących się nauczaniem. W dziale 8-ym (książki ekonomiczno-prawne i społeczne) niższe stopnie, 1-szy i 2-gi, powinny być czytane przez wszystkich; stopnie wyższe, 3-ci, 4-ty i 5-ty, mają służyć ludziom już bardziej ocytanym. W dzisiejszych czasach koniecznym jest, żeby w każdym zakątku kraju z książkami temi obeznała się jak największa liczba czytelników.

Spis obejmuje działów 12; w każdym dziale tytuły książek są opatrzone liczbami porządkowemi od 1. Ułatwi to zamawianie książek listowne. Zamiast wypisywać tytuły książek, co zajęłoby dużo czasu i miejsca, dość napisać w liście, że czytelnia prosi tylko o książki, oznaczone w dziale tym a tym, temi a temi liczbami. W ten sposób pominie się te książki, które czytelnia już ma, albo które uważa dla siebie za niepotrzebne.

Spis nasz jest tymczasowy. Skoro bowiem zacznie powstawać coraz więcej czytelnia po wsiach i miasteczkach, gdy język polski odzyska ostatecznie swe prawa w szkołach, gdy zaczną drukować coraz więcej odpowiednich książek, gdy będzie już można kupować wszystkie książki wydawane w Krakowie, Lwowie i Poznaniu, wtedy oczywiście czytelnia Macierzy będą miały większy wybór lepszych książek. Po jakimś czasie wydamy więc nowy spis, który lepiej, niż dzisiejszy, będzie przystosowany do potrzeb członków Macierzy. Musimy wreszcie dodać, że co innego jest czytelnia dla członków Macierzy, a co innego biblioteczka szkolna, która przy każdej szkole powstać powinna.

Dział I. Książki religijne.

STOPIEŃ 1-szy.

	Kop.
1. Ks. Brykczyński —O małżeństwie i wychowaniu dzieci uwagi praktyczne dla ludu	15
2. " —Rodzina chrześcijańska	10
3. Brzozowski —Żywot św. Stanisława bisk. i męczenn.	5
4. " — " bł. Ładysława z Gielniowa	5
5. Ks. Maryański —Kazania o wychowaniu dzieci	20
6. Ks. Fr. Mazurek —Co nam daje niebo?	3
7. " —Jak Świętym jest Bóg	3
8. " —Któż jest Bóg?	3
9. " —Na co my żyjemy na świecie?	3
10. " —Pan Bóg chce tylko twego dobra, czyli jak Bóg jest bezinteresowny	3
11. Ks. Olszewski —Pięć nauk katechizmowych o wierze	10
12. " —Trzy nauki o Sakramentach Św.	10
13. " —Dwie nauki katechizmowe o Komunjii Św.	7 ¹ / ₂
14. " —Dwie nauki katechizmowe o odpuszczeniu	7 ¹ / ₂
15. Ks. Pleszczyński —Przewodnik dla gotujących się do godnego przyjęcia św. Sakramentu Bierzmowania	4
16. " —Dziejowy żywot Jezusa Chrystusa	50
17. Ks. Załuski —Żywot świątobliwej Jadwigi, królowej Polski	15
18. Żdzarska —Żywot św. Izydora	5
19. " —O ofierze Mszy Świętej	12

STOPIEŃ 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym (№ 1 do 19), oraz:

	Kop.
20. Ks. Gajkowski —Żywot św. Kazimierza, królewicza polskiego	8
21. Ks. Jasiński —Czy umiesz się spowiadać?	25

	Kop.
22. Ks. Jasiński —Pacierz i krótki jego wykład oraz rady dla parafian	15
23. Ks. Kowalewski —Krótka historia biblijna Starego i Nowego Testamentu	20
24. Mol. Żywoł Najświętszej Maryi Panny	20
25. Ks. Olszewski —Dwie nauki katechizmowe o Bierzowaniu i Ostatniem Namasczeniu	7 ¹ / ₂
26. „ —Dziewięć nauk katechizmowych o grzechu	25
27. „ —Sześć nauk katechizmowych o modlitwie	10
28. Ks. Pleszczyński —Żywoł św. Stanisława Kostki	15
29. Ks. Skarzyński —Rzecz o obnowie i plotkach	20
30. X. X. —O miłości ojczyzny ze stanowiska katolickiego	20
31. Żywoł św. Alojzego Gonzagi, patrona młodzieży	10

STOPIEŃ 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym i 2-gim (№ 1 do 31), oraz:

	Kop.
32. Ks. A. J. —Nauki i rady dla matek chrześcijańskich, jak dzieci po bożemu wychowywać	50
33. Ks. Antoniewicz —Czytania świąteczne	50
34. Ks. Bączkowski —Historia Nowego Testamentu	60
35. Ks. Chełmicki —Ojców naszych wiara święta	40
36. Ks. Dziegiecki —Dziesięcioro przykazań wychowania katolickiego	50
37. Grzymałowski —Dzieje Kościoła Powszechnego	30
38. Historia Kościoła rzymsko-katolickiego dla ludu polskiego i młodzieży, opowiedziana w 65 życiorysach. 3 tomy. Poznań	75
39. Ks. Sokolik —Katechizm historyczny	50

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2 i 3-cim (№ 1 do 39), oraz:

	Kop.
40. Św. Antoni Padewski	45

	Rb. kop.
41. Hs. Antoniewicz—O Świętych Polskich	30
42. Ks. Badeni—Św. Stanisław Kostka	30
43. Ks. Bączkowski—Historya Starego Testamentu.	60
44. Hs. Grabowski—Czytanie o pacierzu	1.50
45. Ks. Kłopotowski—Droga do szczęścia. Rady prak- tyczne dla rzemieślników	20
46 Hs. Kowalewski—Liturgika czyli wykład obrzędów Kościoła Rzymsko-Katolickiego	80
47. " —Historya biblijna Starego Testa- mentu	80
48. " —Historya biblijna Nowego Testa- mentu	80
49. " —Historya Kościoła Katolickiego	1.—
50. Hs. Mensch—Łączność szkoły z Kościołem	25
51. C. Plater-Zyberkówna.—O pobożności w duchu Chrystusowym	40
52. " —Praca źródłem szczęścia	20

STOPIEŃ 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2, 3 i 4-tym (№ 1 do 52), oraz:

	Rb. Kop.
53. Hs. Adamski—Chrystus-Bóg	50
54. Hs. Cozel—Jest Bóg	12
55. " —O Mszy Świętej	15
56. " —O prawdziwości religii katolickiej	20
57. " —Wymówki grzechów	4
58. " —Spowiedź, jaką być powinna i jak się do niej gotować	20
59. Hs. Filochowski—Podręcznik katechizmowy	3.60
60. Hs. Hattler—Na co świat chory i kto go uzdrowi?	80
61. Huch Em.—Nasza wiara jest wiarą rozumu	30
62. Hs. Jackowski—Namowa do wstrzeмиęźliwości	20
63. Jan z nad Narwi—Święty Józefat Kuncewicz, bi- skup męczennik	30
64. M. B.—Rady matki dla syna	25
65. Hs. Mycielski—Czytania o pięciu przykazaniach ko- ścielnych	17
66. O. Segnery—Wykład modlitwy Pańskiej	25

	Kop.
67. Ks. Skarga —Nauki o Sakramentach Świętych . . .	30
68. Ks. Skarzyński —Czy człowiek mądry może wierzyć w piekło?	10
69. „ „ —Za grobem istnieje czyściec	20
70. „ „ —Wyznawajmy jawnie naszą wiarę	12
71. Ks. Załuski —Żywot Najświętszej Marji Panny . . .	50

Dział II. Książki matematyczne i przyrodnicze.

A). (Matematyka, astronomia, meteorologia, fizyka, chemia, mineralogia, geologia).

STOPIEN 1-szy.

	Kop.
1. Brzeziński M. —O zaćmieniach słońca i księżyca . . .	10
2. „ —O powietrzu i zjawiskach w niem za- chodzących	25
3. „ —O morzach i lądach	30
4. „ —O wnętrzu ziemi	15
5. „ —O górach ziejących ogniem	6
6. „ —Krótka nauka o ciałach przyrody mar- twej	40
7. „ —Maszyny parowe i koleje żelazne	6
8. H. W. —Pogadanki o niebie i ziemi (uzupełnił M. B.).	15
9. Joteyko-Rudnicka —Krzem	6
10. „ —Węgiel	6
11. Promyk —Ciekawe zjawiska w świecie	15
12. Róžański —Nauka rachunków dla samouków	20
13. Umiński W. —Ogień na usługach człowieka	6

STOPIEN 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-ym (№ 1 do 13) oraz:

	Kop.
14. Diksztajn —Arytmetyka w zadaniach. Część I (dla uczących, a przy ich pomocy i dla uczniów)	60
15. Heilpern —O ziemi, słońcu i gwiazdach	50
16. Joteyko-Rudnicka —Fosfor	5

	Kop.
17. Joteyko-Rudnicka —Siarka	8
18. Kramsztyk S. Czego nas Kopernik o obrotach ziemi nauczył	15
19. Piotrowski —Zkąd się wzięły kamienie	10
20. Rajchman —O własnościach chemicznych powietrza .	7 ¹ / ₂
21. „ —Wędrówki węgla	7 ¹ / ₂
22. Szulec K. —O pogodzie	35
23. Umiński W. —O węglu kamiennym	6
24. „ —O żelazie	6
25. Witkowski —Wiadomości początkowe z geografii fizycznej i meteorologii	25

STOPIEŃ 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1-ym i 2-gim (№ 1 do 24), oraz:

	Kop.
25. Balfour Stewart (przekład Biernackiego)—Fizyka .	50
26. Bernstein A. —O prędkości światła (przekł. Bouffała)	10
27. Czech —Sposoby mierzenia gruntów	12
28. Diksztajn —Arytmetyka w zadaniach. Część 2-ga (dla uczących, a przy ich pomocy i dla uczniów) .	60
29. Lockyer Norman — Pierwsze początki astronomji (przekład Skłodowskiego)	60
30. Munro J. —Opowiadanie o elektryczności (przekład Wermińskiego)	50
31. Scheid (L. Br.) —Młody chemik	60
32. Umiński W. —Najdawniejsze wynalazki	10

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1-ym, 2-gim i 3-cim (№ 1 do 32), oraz:

	Rb. kop.
33. Bernstein —O obrocie ziemi dokoła osi	10
34. Diksztajn —Arytmetyka w zadaniach. Część 3-cia (dla uczących, a przy ich pomocy i dla uczniów)	60
35. Ernst M. —O przyrodzie planet	60
36. Faifofer —Pierwsze początki geometrii	1.—

	Kop.
37. Kramsztyk S. —Wiadomości początkowe z fizyki (Część 1-sza i 2-ga)	1.40
38. Libański S. —Z postępów techniki wojennej	25
39. Moycho i Zienkowski —Krótki zarys chemii nieor- ganicznej	90
40. Neumayr —Ziemia i jej stanowisko we wszech- świecie	20
41. Roscoe —Chemia. (Wydanie najnowsze 1907)	
42. Sporzyński —Dziwy elektryczności	60
43. Tołwiński G. —O porach roku na ziemi i innych planetach	15
44. „ —O zaćmieniach słońca i księżyca	10
45. Umiński W. —Co należy wiedzieć o elektryczności	45
46. „ —Oświetlenie spólczesne	10

STOPIEŃ 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym, 2-gim, 3-cim i 4-tym (№ 1 do 46), oraz:

	Rb. kop.
47. Bernstein —O siłach chemicznych	30
48. Bouffał S. —Krótki rys fizyki; a) O siłach (dynamika)	15
49. „ —b) O cieczach, sprężystości, o glosie	15
50. „ —c) Nauka o cieple	15
51. „ —d) „ „ światle	15
52. „ —e) Zasady mechaniki	30
53. Geike A. —Gieografia fizyczna (wyd. J. Morozewicz)	50
54. „ —Gieologia	50
55. Kramsztyk S. —Komety i gwiazdy spadające	40
56. „ —Szkice przyrodnicze	1.20
57. Lassar-Cohn —Chemia życia codziennego	50
58. Libański —Technika w boju o światło	20
59. Meyer W. —O końcu świata	60
60. Mutermilch —O materji promieniotwórczej	50
61. Tyndall —O światle	30
62. „ —Woda, jej kształt i przeobrażenia	90
63. Weyberg Z. Wiadomości początkowe z mineralogji	1.—

B). Przyroda żywa. (Zoologia, botanika, biologia)

STOPIEN 1-szy.

	Kop.
1. Arctówna-Brehm —Ptaki	15
2. Brzeziński M. —Nasi przyjaciele i wrogowie wśród ptaków	25
3. „ —Zwierzęta ssące	40
4. „ —Rośliny, zwierzęta i ludzie	20
5. „ —O owadach	20
6. Dyakowski —Jak urządzać gniazda?	20
7. „ —Zwierzęta spółbieszcznicze	15
8. Hryniewiecki —Nasze lasy	12
9. Stefanowska —Miłość macierzyńska wśród zwierząt	15
10. Strumpf —Z jakich części składa się roślina?	8

STOPIEN 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym (№ 1 do 10) oraz:

	Rb. kop.
11. Kozłowski W. M. —Historia naturalna (Zoologia, Botanika, Mineralogia, Geologia)	1.60
12. Stefanowska —Co się dzieje w ulach	15
13. Umiński —Zwierzęta przedpotopowe	10

STOPIEN 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym i 2-gim (№ 1 do 13) oraz:

	Kop.
14. Dyakowski —Rośliny pokarmowe	35
15. „ —Wędrówki roślin i zwierząt	50
16. „ —Zwierzęta w różnych częściach świata	80
17. Skrzyńska —Mieszkańcy mórz i oceanów	10
18. „ —Co można widzieć przez szkła powiększające	10
19. Umiński —Co człowiek zawdzięcza zwierzętom	10
20. „ —Owady pożyteczne	20

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym, 2-gim i 3-cim (№ 1 do 20) oraz:

	Rb. kop.
21. Dyakowski —Nasz las i jego mieszkańcy	1.—
22. „ —Z naszej przyrody	4.20
23. Umiński W. —Zwierzęta ginące	10

STOPIEŃ 5 ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2, 3 i 4-tym (№ 1 do 23) oraz:

	Rb. kop.
24. Arendts H. —Atlas historii naturalnej	2.25
25. Bernstein —O życiu i budowie rośliny	20
26. Dyakowski B. —Ptaki pożyteczne naszych lasów, pól i ogrodów	1.50
27. Kulwieć —Organizm	10
28. Nusbaum —Wiadomości początkowe z biologii (wy- czerpane)	80
29. „ Szlakami wiedzy—w druku	1.50

Dział III. Książki geograficzne i podróże.

STOPIEŃ 1-szy.

Należą tu wymienione już w Dziale II książki M. Brzezińskiego: „Pogadanki o niebie i ziemi“, „Pogadanki o wnętrzu ziemi“, „O morzach i lądach“, „O górach ziejących ogniem“, „O powietrzu i zjawiskach w niem zachodzących“, „Rośliny, zwierzęta i ludzie“, a nadto:

	Kop.
1. Baracz —Mapa Królestwa Polskiego (do zawieszenia w czytelni)	75
2. Brzeziński M. —Wędrówka obrazkowa po Europie	20
3. Krynicki —O Wiśle i miastach nad nią	30
4. Nałkowska —Krótka geografia dla dzieci	30
5. Sosnowski P. —Opisanie Królestwa Polskiego	30
6. Orzechowski —Pielgrzymka do Jerozolimy	15

STOPIEN 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym (№ 1 do 6) oraz :

	Kop.
7. Antoszka —O Czechach, ich kraju i życiu	25
8. Brzeziński M. —O kraju chińskim i Chińczykach	10
9. " —Stany Zjednoczone.	15
10. E. B. —Japonia, kraj i ludzie	15
11. Mapa Europy (do zawieszenia w czytelni).	30
12. Morzycka F. —Francya	20
13. " —Holandja i Belgja	35
14. " —Z dalekiej północy (Szwecya, Norwegia, Dania)	25
15. " —Szwajcarya	20
16. Sosnowski —Brazylia	20

STOPIEŃ 3 ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym i 2-im (№ 1 do 16) oraz :

	Rb. kop.
17. Brzeziński M. —Turcy, ich religia i obyczaje	10
18. Kozłowski —Jak jest za oceanem	15
19. Majerski —Mapa fizyczna Europy środkowej i pół- nocno-wschodniej (do zawieszenia w czytelni).	1.—
20. Obuszek —O sławnym żeglarzu Magiellanie	15
21. Stasiak —O Kolumbie i odkryciu Ameryki	8
22. Umiński W. —Dzicy mieszkańcy Australii	15
23. " —Nansen	8.

Nadto: Polska, wymieniona w Dziale IX.

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym 2-gim i 3-cim (№ 1 do 23) oraz :

	Rb. kop
24. Antoszka — Korzeński —obce ludy, obce kraje	1.—
25. Atlas geograficzny Kozenna	3.60

(Jest i tańszy atlas Orgełbrandta za 72 kop., ale gorszy).

STOPIEŃ 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2, 3 i 4-tym (№ 1 do 25) oraz:

	Rb. kop.
26. Chrzążczewska —Z biegiem Wisły	1.50
27. Nałkowska — Początkowe wiadomości o ziemi. Kurs 2-gi. Część 2 ga i 3 cia	1.20
28. Popławski —Obrazy z życia ludów	1.60

Dział IV. Książki rolnicze, ogrodnicze i pszczelnicze.

A) Książki rolnicze.

STOPIEŃ I-szy.

	Kop.
1. Barański A. —Konie gospodarskie	12
2. Bardzki-Łyszkowski —Gospodarz	60
3. Chaniewski S. —O poprawie hodowli bydła u włościan	10
4. Chełchowski S. —O uprawie owsa	10
5. Dobński M. —Błogosławiona roślina łubin	4
6. Dulęba H. —Maszyny i narzędzia rolnicze	20
7. „ —Ratowanie bydłęcia odętego	4
8. Godlewski E. —Pogadanka o pokarmach roślinnych i nawozach sztucznych	25
9. Jankowski S. —Najważniejsze rośliny pastewne	15
10. Konarski S. —Co to jest rola?	10
11. „ —Jak uprawiać rolę?	10
12. Kossak T. —O hodowli i żywieniu bydła rogatego	15
13. Łuniewski T. —Jak należy uprawiać kartofle?	10
14. Natanson M. —O nawożeniu obornikiem i innymi nawozami	15
15. „ —O uprawie buraków cukrowych	10
16. Prawdźic M. —O łąkach i jak się z nimi obchodzić, aby mieć korzyści największe	20
17. „ —Pszenica, jej różne gatunki i uprawa	10
18. „ —Jak uprawiać ziemię, siać i zbierać plony	25

	Kop.
19. Sempołowski A. —Jak możemy ulepszać nasze zboża .	15
20. Skrzyński Z. —O szkodliwych chwastach i potrzebie ich tępienia	15
21. Śniegocki A. —O hodowli świń	20
22. Wroński —O maszynach rolniczych	15

STOPIEŃ 2 gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym (№ 1 do 22)
oraz:

	Kop.
23. Bardzki —Cztery nauki gospodarskie dla włościan .	30
24. Blauth J. — Nawodnienie gruntów	3
25. „ —Drenowanie	10
26. Bryczyński —O lesie i drzewach przypolnych . .	10
27. Danysz K —O płodozmianie i gospodarstwie płodo- zmiennem	10
28. Danysz P. —O żywieniu się roślin gospodarskich .	10
29. Dulęba K. —Wskazówki do uprawy mało rozpowsze- chnionych roślin pastewnych (mar- chwi pastewnej i końskiego zębu .	20
30. „ —Łąki, ich osuszanie, nawożenie i pod- siewanie	20
31. Gryff S. —Uprawa pszenicy na gruntach gliniastych .	7
32. Jankowski E. —Woda w przyrodzie	30
33. „ —Ziemia karmicielka	30
34. Kottubaj —Torf, jego pochodzenie i pożytek . . .	10
35. Miczyński —Rolnik wzorowy, czyli przypomnienie, co, kiedy, jak w gospodarstwie czynić należy .	60
36. Mielnicki J. —Pogadanki o hodowli ryb	10
37. Moraczewski M. —O budowie zagród włościańskich .	20
38. Nowicki A. —Zadrzewianie nieużytków	15
39. Prawdź M. —Uprawa kartofli czyli ziemniaków oraz wybór ich do sadzenia	10
40. „ —O życie	10
41. Prószyński H. —Budowanie z piasku	25
42. Sempołowski A. —O żywieniu się roślin, o nawozach i ich użyciu	20

	Kop.
43. Sempołowski A. —Czego potrzeba naszym gospodarstwom włościańskim?	15
44. Śniegocki A. —O hodowli krów	20
45. Wieniawski A. —Jakie miejsce chów bydła rogatego w gospodarstwie włościańskim zajmować powinien?	10

STOPIEN 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1 i 2-gim (№ 1 do 45) oraz :

	Kop.
46. Buczwiński —Poradnik weterynaryjny	30
47. Chęłchowski S. Nasze wzorowe gospodarstwa włościańskie	15
48. „ —Jaka jest przyczyna tegorocznego nieurodzaju pszenicy?	20
49. Dąbrowa Szremowicz L. —Mleczarstwo	20
„ —Chów bydła mlecznego	25
50. Górski S. —O kartoflach	15
51. Hempel —Nasze wzorowe gospodarstwa włościańskie	15
52. Leśniewski. —O nawożeniu roli (odczyt)	10
53. Śniegocki A. —Koniczyny i lucerny	15
54. „ —Jak poprawiać łąki w drobnych działkach	20
55. „ —Rośliny groszkowe	10
56. „ —Rośliny okopowe	20
57. „ —Drobne gospodarstwo wiejskie. Poradnik dla młodszych gospodarzy i gospodyń	55
58. Szybiński W. —Nauka o nawozach	30
59. „ —Uprawa roślin pastewnych	30
60. Turnau —Przechadzka po polach	10

STOPIEŃ 4-ty i 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1. 2 i 3-cim (№ 1 do 60) oraz :

61. Chęłchowski S. —Jak uniknąć strat od myszy	15
---	----

	Kop.
62. Jankowski S. —Rolnictwo czeskie	60
63. Jełowicki —Mleczarstwo	1.10
64. Malinowski M. —Rolnictwo włościańskie zagranicą	20
65. Mukułowski —Chemia rolnicza	75
66. Thaer —Zarząd gospodarczy	80
67. Ullmann —Wapno i margiel	75
68. Zalewski B. —Jak żywić inwentarz w naszych warunkach	75

B). Książki ogrodnicze i pszczelnicze.

STOPIEN 1-szy.

	Kop.
1. Froń J. —O hodowli drzew i krzewów owocowych w ogródkach małych gospodarstw	35
2. Herget A. —Warzywnictwo	30
3. Jankowski E. —Sad przy chacie	20
4. Sokolik A. —Gospodarstwo pszczelnicze w ulu ramowym warszawskim	15

STOPIEN 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym (№ 1 do 4) oraz:

	Kop.
5. Froń J. —Wyrób win owocowych, powideł i chleba owocowego	20
6. Jankowski E. —Drzewa przy drogach	8
7. " —Dobre rady co do sadów	10
8. " —Wskazówki, dotyczące zbioru, przebiegania, opakowania i przesyłki owoców	5
9. " —Zasilanie ogrodów i roślin ogrodowych nawozami	30
10. Werner H. —Miód, jego własności i zastosowanie w gospodarstwie domowym	5

STOPIEN 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1 i 2-gim (№ 1 do 10) oraz:

		Rb. kop.
11.	Brzóska S. —Praktyczne pszczelnictwo	1.—
	albo zamiast tej książki:	
	Lewicki H. Pszczelnictwo	1 50
12.	Kalendarzyk terminowy najważniejszych robót w ogrodzie owocowym, warzywnym i kwia- towym	10
13.	Piechowski M. i Zaleski A —Cebule	35
14.	„ „ —Kapusty, kalafiory i kalarepa	40

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2 i 3-cim (№ 1 do 14) oraz :

		Rb. kop.
15.	Jankowski E. —Ogród przy dworze wiejskim	3 80

STOPIEŃ 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2, 3 i 4-ty (№ 1 do 15) oraz :

		Rb. kop.
16.	Betten R. —Praktyczna hodowla kwiatów w pokoju	1 50
17.	Froń J. —Uprawa wierzby koszykarskiej	20
18.	Rutkowski S. —Rozkład zajęć ogrodnich (praca zbiorowa)	80

Dział V. Książki z zakresu rzemiosł i przemysłu.

STOPIEŃ 3-ci.

		Rb. kop.
1.	Radomczyk —Domowa nauka oprawiania książek	10

STOPIEŃ 4-ty.

	№ 1 oraz :	Rb. kop.
2.	Hamółko —Przewodnik dla ślusarzy	1 50
3.	Kopeć —Podręcznik dla blacharzy	1 20
4.	Podręcznik dla szewców	90
5.	Podręcznik dla cieśli (wyczerpany)	—

	Rb. kop.
6. Rolnik —Podręcznik dla tokarzy	60
7. Spadkowski —Podręcznik dla murarzy (wyczerpany)	—
8. Wernic —Co i jak robią rzemieślnicy? (poradnik przy wyborze powołania)	20
9. „ —Znakomici rzemieślnicy i przemysłowcy	10
10. Wróblewski —Podręcznik dla stolarzy	1.—

STOPIEŃ 5-ty.

Książki wymienione pod stopniem 3 i 4-ym (№ 1 do 10) oraz:

	Rb. kop.
11. Franke. —Poradnik dla obsługi i nadzoru kotłów parowych	1.60
12. Gruszecki —Podręcznik dla nauki tkactwa	1.90
13. Jakobson —Towaroznawstwo	50
14. Książka narzędziowa (Łódź)	20
15. Lewiński —Przewodnik dla tkaczy	20
16. „ —Bielenie przędzy	10
17. Łaszczyński —Podręcznik dla palaczy kotłów	60
18. Skwara —O kotłach parowych	25
19. „ —Zegarmistrzowstwo	10
20. Żórawski —Podręcznik dla majstrów tkackich	60

Dział VI. Książki lekarskie i higieniczne.

STOPIEŃ 1-szy.

	Kop.
1. Antoszka —Upominek dla matek i gospodyń	25
2. Bączkiewicz —Jak ochraniać dzieci od chorób zakaźnych	10
3. Brzeziński —Jak wychowywać dzieci na silnych i zdrowych ludzi	10
4. „ —Jak zbudowane jest ciało człowieka	25

	Kop.
5. Bujwid —Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	5
6. „ —O wściekłości	5
7. Eichler —O chorobach zakaźnych	25
8. Flos —Narzekanie mydła i wody	2
9. Kamiński S. —O biegunkach letnich u dzieci	3
10. Markiewicz S. —Rady dla rzemieślników o zachowaniu zdrowia	15
11. Puławski —O cholery	5
12. Puławski —O tem, co to jest ospa i jak się od niej chronić	5
13. „ —Pogadanka o picciu trunków	5
14. Rząd —Pielęgowanie niemowląt	5
15. Wroński —Jak sobie na wsi radzić w nagłych wypadkach choroby	20
16. Zielczak —Co robić, aby być zdrowym i długo żyć	10

STOPIEŃ 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym (№ 1 do 16) oraz:

	Kop.
17. Bouffał —Woda pod względem fizycznym i chemicznym	10
18. Gruda —Strzeżcie się ślepoty	5
19. Hubeau —Nauka o zdrowiu dla dzieci i młodzieży	6
20. Jaworski —Jak kobieta ma postępować w stanie zwyczajnym i odmiennym	3
21. Łazarowicz —Co to jest cholera i jak ją zwalczać	10
22. Marchlewska —Co każdy człowiek o higienie wie- dzieć powinien	15
23. Jak karmić niemowlęta	1
24. Prószynski K. —Jak się żywimy, a jak się żywić trzeba	20
25. Sterling S. —Dziecko w pierwszym roku życia	15
26. „ —O suchotach	3
27. Tchórznicki —Łaźnia ludowa w Cieleśnicy	10
28. Zielczak —Poradnik dla kobiet	10

STOPIEŃ 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1 i 2-gim (№ 1 do 29) oraz:

	Kop.
29. Bouffał —O powietrzu	10
30. Bujwid —Jak należy urządzić mieszkanie? Jakie napoje i pokarmy są najzdrowsze? O tytoniu i napojach wysokowych	30
31. Chełchowski S. Tablica grzybów jadalnych i trujących	30
(do zawieszenia w czytelni)	
32. Łazarowicz H. Pielęgnowanie chorych w domu	25

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2, i 3-cim (№ 1 do 32) oraz:

	Rb. kop.
33. Flaum M. —Ciało człowieka (z tablicami ruchomymi)	1.20
34. Gałecki S. —Wykład popularny o suchotach płucnych	25
35. „ —Pasorzyty ludzkie zewnętrzne i wewnętrzne	10
36. Hubeau —Nauka o zdrowiu. Kurs średni	10
37. Kopczyński St. —Hygiena i szkoła	20
38. Skowroński —Ruch i ćwiczenia fizyczne	10
39. Sterling S. —Dziecko nerwowe; objawy, przyczyny, wychowywanie, zapobieganie, hygiena	20
40. „ —Fizjologia człowieka	25
41. „ —Syfilis	10
42. Wolberg L. —Krótka anatomia ciała ludzkiego	20
43. „ —Zdrowe dziecko; przewodnik dla rodziców	60
44. Wzorowa żona robotnika	25

STOPIEŃ 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2, 3 i 4-tym oraz :

	Kop.
45. Bunge G. —Zatrucie alkoholem i zwyrodnienie	20
46. Gimnastyka domowa bez nauczyciela i przyrządów dla zdrowych i chorych	20
47. Hancock Jrwing —Japoński system trenowania ciała	45
48. „ —Japoński system trenowania ciała dla kobiet	50
49. „ —Japoński system trenowania ciała dla dzieci	50
50. Herzen —Odezwa do młodzieży męskiej	20
51. Scholtz —Sen i senne marzenia	20
52. Sonderegger —Podstawy ochronne zdrowia	75
53. Wernic —Zasadnicze postulaty higieny szkolnej	30
54. Wysłouch —Ohyda wieku	20
55. „ —Prostytycya i jej skutki	25

Dział VII. Książki wychowawcze

(dla nauczycieli, ochroniarek i rodziców).

W dziale książek lekarskich i higienicznych wymieniono już kilka przystępniejszych książek wychowawczych.

STOPIEŃ 4-ty.

	Rb. Kop.
1. Chmielowski —Co wychowanie z dziecka zrobić może i powinno	30
2. Okołowiczówna —Henryk Pestalocy, wielki bojownik o światło dla ludu	15
3. Payot —Kształcenie woli	1.—
4. Sully J. —Dusza dziecka	2.—
5. Thomas F. —Kształcenie uczuć	1.50
6. Spencer —O wychowaniu umysłowem, moralnem i fizycznem (wyczerpane)	

	Kop.
13. Malinowski M. —Włościańskie stowarzyszenia rolnicze w różnych krajach	12
14. Marylski A. —Podręcznik dla pełnomocników gminnych	30
15. Maślakiewicz D. —Wskazówki dla zawierających akty u rejenta.	10
16. O czem dzisiaj mówią.	5
17. Prószczyński K. —Prawo o służbie w wojsku	10
18. „ —O pożyczkach i kasach pożyczkowych	10
19. Przepisy właściwego zachowania się wśród ludzi	20
20. Sierpniak —Rządy niemieckie w Galicyi	20
21. Wieniawski A. —O naszych stowarzyszeniach rolniczych	15
22. Zalewski B. —Czego nam potrzeba?	20

STOPIEŃ 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym (№ 1 do 21) oraz:

	Rb. kop.
23. Antoszka —Działalność kobiet czeskich i ich udział w odrodzeniu Czech	20
24. Chełchowski S. —Rolnictwo w organizacyi samorządu	40
25. Daszyńska-Golińska Z. —Nauka o ludności.	10
26. „ —Miasta i cechy w dawnej Polsce	30
27. Grabski S. —Spółki włościańskie	1.—
28. Jeziorański J. Wł. Grabskiego: Historia Towarzystwa Rolniczego	75
29. „ Potrzeby stanu włościańskiego w Królestwie Polskiem.	60
30. Koskowski B. — Polityka gminna	80
31. Kozicki S. —Kredyt krótko-terminowy dla włościan	15
32. Stecki J. —Ekonomia polityczna	50
33. Ustawa normalna- towarzystw współdzielczych.	10

STOPIEŃ 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym i 2-gim (№ 1 do 33) oraz:

	Rb. kop.
34. Grabski. —Koło Polskie, sprawa agrarna i ruch wolnościowy w Rosyi	30
35. Handelsman —Trzy konstytucye	50
36. Konic H. —Samorząd gminny w Królestwie Polskim w porównaniu z innymi krajami europejskimi	1.80
37. Kozłowski S. —Zasady kooperacyi w obec naszych spółek i stowarzyszeń	40
38. Krzyżanowski A. —Związki rolników	1.—
39. Posner —Demokratyzacya Finlandyi	10
40. Roosevelt —Życie wyteżone	25

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2 i 3-cim (№ 1 do 40) oraz:

	Rb. kop.
41. Bouffał —Gospodarka finansowa zarządów miejskich w Królestwie Polskim	60
42. Heryng Z. —Gawędy ekonomiczne	30
43. Karpiński —Zasady działalności banku	60
44. Kempner S. —Giełda, jej istota i ustrój	10
45. Koskowski B. —Finlandya	1.—
46. Niewiadomski R. —Gospodarka finansowa państwa Rosyjskiego	60
47. Sombarth —Kwestya robotnicza w przemyśle	75
48. Studnicki W. —Wykład ekonomii politycznej	1.70
49. Suligowski A. —Samorząd ziemski	50
50. Szukiewicz W. —Zasady ruchu spółdzielczego	25

STOPIEŃ 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2, 3 i 4-tym (№ 1 do 50), oraz:

	Rb. kop.
51. Balicki Z. —Parlamentaryzm	1.60
52. Ingram (tłom. Daszyńskiej) — Historia ekonomii politycznej	1.50

	Rb. kop.
53. Jellinek —Prawo mniejszości	20
54. Legien —Niemieckie związki zawodowe	10
55. Marks i Engels —Manifest komunistyczny	20
56. Pietkiewicz Z. —Siły i środki ludu naszego	1.20
57. Próchnik Z. —Konstytucya austriacka	40
58. Schäffle —Kwintesencya socyalizmu	60
59. Webb Sidney —Dzieje organizacyi zawodowej w Anglii	2 50

Dział IX. Książki historyczne i zyciorysy.

STOPIEŃ 1-szy.

	Rb. kop.
1. A. M. —Mikołaj Rej	5
2. Anczyc —24 obrazki	50
3. Brzozowski —O Mickiewiczu	5
4. Gomulicki —Rewolucya 1830—31 r.	10
5. Malinowski —Nasi praojcowie	20
6. Marcinowska —Kościuszkó	15
7. Orsza —Z życia królowej Jadwigi	6
8. Papée —Św. Kazimierz	15
9. Potocki —O Kolumbie	8
10. „ —O Guttenbergu	12
11. Promyk —O księdzu Staszicu	5
12. Puławski —O księdzu Buduenie	6
13. Teresa Jadwiga —Opowiadania ciotki Ludmiły	1.20
14. „ —Nowe opowiadania ciotki Ludmiły	1.20
15. Trąpczyński —Książę Józef Poniatowski	15
16. Wojciech Bartos —Głowacki	8

STOPIEŃ 2 gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym (№ 1 do 16) oraz:

	Kop.
17. Bukowiecka —Jak Piastowie budowali Polskę	50
18. „ —Żywot Skargi	6
19. Chlebowska —Brodziński	10

	Rb. kop.
20. Chlebowska—Karpiński	5
21. Domagalska—Władysław Syrokomla	10
22. F. M.—Jan Zamoyski	15
23. Kiliński	5
24. Honeczny—Ustrój wewnętrzny Polski	1.50
25. Lippert—Jak się ludzie nauczyli gotować	15
26. Marcinowska—Jan Kochanowski	15
27. „ —O Orzeszkowej	—
28. Morzycka F.—Wincenty Pol	5
29. Orsza—Święty Jan Kanty	6
30. „ Lirnik Mazowiecki	10
31. Popławska—Pogadanki o życiu ludzi przedhisto- rycznych	25
32. R. M.—Chaldejczycy, Asyryjczycy, Fenicyanie	10
33. „ —Egipcyanie	12
34. Szajnocha—Jadwiga i Jagiello (w skróceniu Lu- pińskiego)	40
35. Unia Lubelska	15
36. Weychertówna—Życiorysy najlepszych pisarzy	12

☞ STOPIEŃ 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym i 2-gim (№ 1 do 36), oraz:

	Rb. kop.
37. Bałaban—Historya Polski	90
38. Horzon J.—Kim i czem był Kościuszko.	40
39. Orsza—O naszych pierwszych książkach, dawnych szkołach i uniwersytecie krakowskim	20
40. Polska (Wyd. Macierzy Lwowskiej)	3.50
41. Weychertówna—Krótkie dzieje piśmiennictwa	25

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym, 2-gim i 3-cim (№ 1 do 41) oraz:

	Rb. kop.
42. Askenazy—Sto lat zarządu w Królestwie Polskiem	50
43. Bukowiecka—Księstwo Warszawskie.	60
44. Drzewiecki—O życiu i dziełach A. Mickiewicza.	15
45. Horzon—Historya nowoczesna	3.



	Rb. Kop.
46. L. W. —Ziemie polskie pod berłem pruskim	40
47. Morzycka —Słowacki	15
48. R. M. —Rzym	60
49. Streissler —Dzieje cywilizacji powszechnej	60
50. Szajnocha —Dwa lata dziejów naszych	2.—
51. Tatomir —Kazimierz Wielki	25
52. Tur —Uniwersytet wileński	50
53. Wipper —Historja powszechna.	2.65
54. Witkowska —Historja ustroju Polski.	40
55. „ —Komisja edukacyjna.	40

STOPIEŃ 5 ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2, 3 i 4-tym (№ 1 do 55) oraz:

	Rb. Kop.
56. Askenazy —Polska a Rosya	2.—
57. Chrzanowski —Historja literatury polskiej (wycho- dzi zeszytami)	1.20
58. Freeman —Dzieje Europy	60
59. Jabłonowski —Dwaj wielcy patryoci włoscy (Mazzi- ni i Garibaldi)	30
60. Klaczko —Aneksya w dawnej Polsce	70
61. Konopnicka —Mickiewicz	60
62. Niewiadomski —Atlas do dziejów Polski	75
63. Maspero —Opowiadania z historyi Egiptu i Assyrii	1.10
64. Rakowski —Powstanie poznańskie	2.40
65. Skarbek —Dzieje księstwa warszawskiego	1.20
66. Tissandier —Męczennicy w imię nauki	1.20
67. Wernic —Stanisław Konarski	30

Dział X. Poczye.

STOPIEŃ I-szy.

	Kop.
1. Brodziński —Wiesław	5
2. Brzeziński —Bajki nie bajki (wybór).	12
3. Glogier —Dumy i pieśni	15
4. „ —Obrzęd weselny	10
5. „ —Zwyczaje doroczne	10
6. T. Lenartowicz Zbiorek poezyi	10
7. Mickiewicz —Ballady	10
8. „ —Grażyna	10
9. „ —Konrad Walenrod	10
10. „ —Powrót taty	3
11. Nasierowski —Gawędy i opowiadania z życia obozowego	15
12. „ —Pieśni narodowe	10
13. Niemcewicz —Śpiewy historyczne	40
14. Orsza H. —Pieśniarz I	10
15. „ —Upominek	10
16. Słowacki —Jan Bielecki	20

STOPIEŃ 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-ym (№ 1 do 16) oraz:

	Kop.
17. Halina —Wiersze i deklamacye	75
18. Kochanowski —Psalmy	20
19. „ —Treny	10
20. Krasicki —Bajki i przypowieści	25
21. Kuraś —Z chłopskiej pieśni	—
22. Mickiewicz —Giaur. Pożegnanie Child Harolda	10
23. „ —Pan Tadeusz	15
24. Morzycka —Pieśniarz II	10
25. Pol —Pieśń o ziemi	8
26. Syrokomla (Kondratowicz)—Córa Piastów	10
27. „ —Janko Cmentarnik	10
28. „ —Kacper Karliński	10

29.	Syrokomla (Kondratowicz)—Kęs chleba	Kop.	10
30.	„ „ —Stare wrota		10

STOPIEŃ 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1-ym i 2-gim (№ 1 do 30), oraz:

	Rb.	Kop.
31. Kondratowicz —Szkolne czasy Dęboroga	10	
32. „ —Gawędy	60	
33. „ —Margier	20	
34. Konopnicka —Wybór pism	1.—	
35. Mickiewicz A. —Pisma	1.—	
36. Niewiadomska —Z pieśni naszych	40	
37. Słowacki —Balladyna	—	
38. „ —Ojciec zadzumionych	10	

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2 i 3-cim (№ 1 do 38), oraz:

	Rb.	Kop.
39. Kondratowicz —Pisma	5.—	
40. Malczewski —Marya	20	
41. Pol —Mohort	20	

STOPIEŃ 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2, 3 i 4-tym (№ 1 do 41) oraz:

	Rb.	Kop.
42. Asnyk —Wybór pism	1.—	
43. Kraśiński —Wybór pism	1.—	
44. Lenartowicz —Wybór pism	1.—	
45. Słowacki —Wybór pism	1.—	

Dział XI. Powieści.

STOPIEŃ 1-szy.

A). Powieści historyczne.

	Rb. Kop
1. Bernatowicz —Pojata	30
2. Bukowiecka —Bohater z pod Majuby	20
3. Gal —Młodzieńcze lata Bolesł. Krzywoust.	6
4. Gębarski —Zdobycie Konstantynopola	15
5. Grajnert —Dzielny Komorek	5
6. " —Michno Karas	12
7. " —O księciu Dymitrze	6
8. Jeż T. T. —Palec Boży	10
9. " —Rycerz chrześcijański	15
10. Kalinowski —Zwycięzca z pod Wiednia	12
11. Krakowowa —Branka tatarska	50
12. Kraszewski —Kazimierz Wielki	10
13. " —Kunigas	30
14. " —Pod Grunwaldem	10
15. " —O Grzegorzcu z Sanoka	15
16. " —Jaksowie	15
17. Łopuszańska —Bracia mleczni	15
18. Legiendy III	10
19. " IV	15
20. " V	15
21. Morawska —Witek z Kleparza	30
22. Niemcewicz —Jan z Tęczyna	12
23. O św. Wojciechu i o Bolesławie Chr.	6
24. Paciorkowski —Jeniec tatarski	15
25. Piast —Kurpie	5
26. Przyborowski —Bitwa pod Raszynem	1.—
27. Sewer —Maciek w powstaniu	15
28. Sienkiewicz —Obrona Częstochowy	20
29. " —Dzielny żołnierz	20
30. Teresa Jadwiga —Doczekali	15
31. " " —Pod Cecorą	12

	Kop.
32. Teresa Jadwiga —Pod Kircholmem	3
33. " " —Burza	30
34. " " —Brzask	50
35. Wiseman —Syn męczennika	15
36. Zorjan —Chrzest Mieczysława	12
37. " —Opowiadania historyczne	15
38. " —W walce z pohańcami	15
39. " —Popiel i Piast	12
40. " —Hołd pruski	20
41. Żmichowska —Dańko z Jawuru.	50

B). Powieści obyczajowe.

Książki, oznaczone gwiazdkami, nadają się do czytania i dla starszych dzieci.

	Kop.
42.* Beecher-Stowe —Chata wuja Toma	60
43. Brolis —Jurgis Durnialis	10
44.* Cieszkowska —Szlachetni	15
45.* Dygasiński —Ucieszne przygody Beldonka	15
46.* " —Opowiadanie Kuby Cieluchowskiego	20
47.* " —Przyjaciół koni	15
48. " —Kukulczę	10
49. Iskierka —Gwizdalski wójtem	10
50. Junosza —Żona z jarmarku	30
51. " —Młynarz z Zarudzia	12
52.* " —Dziadowski wychowanek	20
53. " —W sieci pajęczej	20
54.* " —Laciarz	12 ^{1/2}
55.* Kirkor —Jędrzek malarz	10
56.* Konopnicka —Mendel Gdański	6
57.* Kosiakiewicz —Nasz mały.	15
58. Kowerski —Wdowa kukąta	10
59.* Kraszewski —Cygańskie dziecko	10
60. Olszewski —Sprawa o wóz	10
61. Orwicz —Bartłomiej Słomka	10
62. Orzeszkowa —Nad Niemnem.	40
63.* " —Romanowa	15

	Kop.
64. Orzeszkowa —W zimowy wieczór	15
65. Prus —O ojcowiznę	20
66.* „ —Michałko	5
67.* Sienkiewicz —Bartek zwycięzca.	15
68.* „ —Za chlebem.	10
69. Strokowa —Na nowym zagonie.	20
70. Warnkówna —Wesele Jagusi.	7 ¹ / ₂
71. Willa —Zuch baba	10
72. Władysław —O Matusie z Kołoboża.	30

STOPIEŃ 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1ym (№ 1 do 72) oraz:

A) Powieści historyczne.

	Rb kop.
73. Bolesławita —Czarna Perłka	50
74.* Ereckman-Chatrian —Wygnaniec	20
75.* Jeż T. T. —W Zaraniu	40
76. „ —Szandor Kowacz	80
77. „ —Narieczona Harambaszy	30
78.* „ —Kuźma Jeż	15
79.* Hraszewski —Stara baśń (skróć)	10
80. „ —Kordecki	40
81.* Morzycka F. —Cudowna historia Joanny Dark	10
82.* Pasek Jan —Wyprawa przeciw Szwedom	10
83. Sienkiewicz H. —Trylogja	3.—
84.* „ —Święty Piotr w Rzymie	40
85. Walace —Bóg się rodzi	50
86. Zielińska —Giermek Zawiszy Czarnego	—

B) Powieści obyczajowe.

	Rb. kop.
87.* Bukowiecka Z. —Stefek Luty w Brazylii	1.50
88. Jokay —Poruszymy z posad ziemię	80

	Rb. k op.
89. Konopnicka —Nowelle	6
90. Orkan —Komornicy	1.15
91. Orzeszkowa —Jędza	25
92. " —Czarownica	10
93. Sewer —Matka	35
94. " —Dla świętej ziemi	1.—
95. " —Łobzowianie	30
96. Sienkiewicz —Z pamiętnika nauczyciela	10

STOPIEŃ 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1 i 2-gim (№ 1 do 96) oraz następujące:

A) Powieści historyczne.

	Rb. kop.
97. Eckman-Chatrion —Historia rekruta	36
98. " —Pani Teresa	25
99.* Gębarski —Król i wójt	25
100. Jeż T. T. —Asan	40
101. Kraszewski —Lubonie	90
102.* Teresa Jadwiga —Wielki król	1.—
103. Wieseman —Fabjola	60
104. Żeromski —Za wolność i ojczyznę! (Popioły skróty)	60

B) Powieści obyczajowe.

	Rb. Kop.
105.* Beecher-Stowe —Chata wuja Toma	2.50
106. Dziesięciu autorów —Z jednego strumienia	1.—
107. Konopnicka —Pod prawem	20
108. Rodziewiczówna —Dewajtis	1.50
109. Reymont —Przed świtem (Sprawiedliwiec)	25
110. Sewer —Biedronie	1.50
111. Sienkiewicz —Nowelle (tom 2-gi).	90
112. Szymański —Szkice	50

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1, 2 i 3-cim (№ 1 do 112) oraz: następujące:

A) Powieści historyczne.

	Rb. Kop.
113.* Bukowiecka Z. —Żołnierz Deweta	1.50
114. Chodźko —Pamiętniki kwestarza	50
115. Kraszewski —Kraków za Łokietka	60
116.* Przyborowski —Król Krak..	1.—
117. Sienkiewicz —Krzyżacy	5.—

B) Powieści obyczajowe.

	Rb. Kop.
118. Bałucki —O kawał ziemi.	1.20
119. Bazin René —Rodzina Oberlé	50
120. Dygasiński —Z siół, pól i lasów	1.50
121. Fredro (ojciec) —Komedye	1.50
122. Gruszecki —Tam, gdzie się Wisła kończy	1.60
123. Konopnicka —Na drodze	1.50
124. Korzeniowski —Pisma	4.—
125. Kraszewski —Ostap Bondarczuk Jaryna	40
126. Orzeszkowa —Anastazyja	1.50
127. " —Pisma	2.20
128. Rodziejczówna —Ryngraf	45
129. " —Wrzos.	1.20
130. Sieroszewski —Na kresach lasów	1.—
131. Świerk —Z szarej przędzy	1.40
132. Sewer —Michał Kopec	1.50
133. Waszyngton —Wyzwolenie	1.20

STOPIEŃ 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym, 2-gim, 3-cim i 4-tym (№ 1 do 133), oraz następujące:

A) Powieści historyczne.

	Rb. Kop.
134. Deotyma —Panienka z okienka	1.—
135. Gąsiorowski —Rapsody Napoleońskie	1.—

	Rb. Kop.
136. Haczkowski —Wybór pism	5.—
137.* Przyborowski —Austriacy w Warszawie	1.20
138. „ *—Było to pod Jeną	1.20
139. Rzewuski —Pamiętniki Soplicy	1.—
140. Sewer —Na pobojuwisku	1.20

B) Powieści obyczajowe.

	Rb. Kop.
141. Ćwirko —Po szczęście	1.—
142. Daniłowski —Nego	1.—
143. „ —Z minionych dni	1.20
144. Dygasiński —Labędzia woda	40
145. „ —Nowelle. serya I, II i III	2.—
146. „ *—Wilk, psy i ludzie.	1.50
147. Fredro (syn)—Posażna jedynaczka	30
148. Gruszecki —Cygarniczka	1 80
149. „ —Hutnik	80
150. „ —Krety	1.50
151. Orkan —W roztokach	2.40
152. Prus —Wybór pism	2 —
153. Reymont —Pielgrzymka do Jasnej Góry	60
154.* Rodziewiczówna —Szary proch	1.20
155. Sieroszewski —Powieści chińskie	1.50
156. „ —Powrót	1.—
157. Sewer —Zyzma	1.50
158. Tetmajer —Zbiór nowel	1.—
159. Urbanowska —Wszelmoeni	1.80
160. Żmudzki —Bór	1.60

Dział XII. Książki dla dzieci młodszych.

Starsze mogą czytać książki niższych stopni, przeznaczone dla osób dorosłych, a z powieści oznaczone gwiazdkami.

STOPIEN 1-szy.

	Rb. Kop.
1. Amicis —Mali bohaterowie	3
2. „ —Przez morza i stepy	5

	Kop.
3. Andersen —Królowa śniegu	15
4. Bogusławska —Ofiara Wiktośi	15
5. Brzeziński —Przygody myśliwca	8
6. Bukowiecka —Ulicznik Warszawski	10
7. Dydyński —Różyczka i bratek	15
8. G. M. —Powieści i baśnie II	15
9. Hipling —O tem jak dzielny Rikitiki	3
10. Konopnicka —Dla dzieci	20
11. J. Lugas —Scyzoryk	4
12. M. F. —Przygody Robinsona	12
13. M. R. —Powieści i baśnie I	6
14. „ —Nowy zbiorek powieści i baśni	20
15. Morzkowska —Co Bronia robiła	6
16. „ —Dzielni chłopcy	24
17. Orsza —Nasza dziatwa	5
18. „ —Pamiętnik konia	12
19. Statlerówna —Wasi towarzysze	6
20. Z. P. —Pierwsza nagroda	4
21. Zaleska —Wesele zięby	5

	Kop.
22. Brzezińska R. M. —Pierwsze czytanki	20
23. „ —Snopek	25
24. Brzeziński M. —Podarunek dla młodzieży	40
25. „ —Wzory przenośne do nauki ładnego pisania	5
26. Brzozowski B. —Upominek	30
27. Promyk —Nauka poprawnego pisania	15
28. R. M. —Kłosa	30

STOPIEN 2-gi.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym (№ 1 do 28),
oraz:

	Kop.
29. Bogusławska —Dzika Franka	10
30. Gensówna —Dwie drogi	30
31. „ —Z życia ludzi i zwierząt	10

	Kop.
32. Jerllec —Przygody Tomka	30
33. Krynicky —Z niedzieli do soboty	35
34. M. F. —Bez rodziny	30
35. „ —Sen Józia	15
36. „ —Legendy I	10
37. „ —Legendy II	15
38. M. B. —Antek sierota	10
39. Sosińska —Dla swoich	4
40. Teresa Jadwiga —Zwycięzca z pod Kircholmu	3

STOPIEŃ 3-ci.

Książki, wymienione pod stopniem 1 i 2-gim (№ 1 do 33) oraz:

	Kop.
41. Anczyc —Kamienne serce	8
42. Andersen —Bajdy i baśnie	10
43. Antoszka —Cztery powiastki	10
44. Brzeziński —Moje wakacje na wsi	65
45. Cooper —Sokole Oko	6
46. Daudet —Przygody Jakóba	25
47. Glogierówna —Z sierocej doli	12
48. Honopnicka —Czytanie dla Tadzia i Zosi	90
49. M. B. —Broniek	4
50. Teresa Jadwiga —Święta Jadwiga	10
51. Wieseman —Syn męczennika	15
52. Z życia zwierząt i ludzi II	12

STOPIEŃ 4-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1-ym, 2-gim i 3-cim (№ 1 do 52), oraz:

	Rb. kop.
53. Amicis —Pamiętnik chłopca	80
54. Bukowiecka —Dzieci Warszawy.	1.20
55. „ —O Janku górniku	1.20
56. Honopnicka —O krasnoludkach	2.40

STOPIEN 5-ty.

Książki, wymienione pod stopniem 1-szym, 2-gim, 3-cim i 4-tym (№ 1 do 56) oraz:

	Rb. kop.
57. Bukowiecka —Młotem i kielnią	1.20
58. " —Stefek Luty	1.50
59. Przyborowski —San Domingo	1.60
60. " —Szwoleżer Stach	1.20
61. " Dworzanin królewicza Jakóba	1.00
62. Warnkówna —Jasiek Pliszka	1.00

Każde większe Koło Macierzy powinno by prenumerować dwutygodnik „Szkołę Polską“ choćby tylko dla członków swego zarządu, nauczycieli, nauczycielek i ochroniarek.

Z dawnych roczników pism bardzo są pożądane nawet w najmniejszych czytelnich: Gazeta Świąteczna, Zorza, Gospodarz, Naród, Promień, Biesiada Literacka, Ziarno, Gazeta Rzemieślnicza, Pszczelarz i ogrodnik i inne.

Każde Koło Macierzy powinno prenumerować kilka a przynajmniej parę pism. Nie możemy ich tu polecać, bo dziś pisma zbyt często zmieniają i właścicieli, i wartość, i kierunek.

W każdej czytelnicy powinny wisieć na ścianach mapy Królestwa Polskiego i Europy, portrety wielkich ludzi, choćby tylko Kościuszki i Mickiewicza (po 50 kop. portret kolorowany), pouczające tablice i ryciny. W czytelnicy bogatszych pożądane są książki, których nie wydawałoby się do domu, ale z których każdy na miejscu mógłby dowiedzieć się tego, o co mu chodzi. Taką książką jest np.: Encyklopedia Słowa na wzór Encyklopedyi Macierzy Lwowskiej (4 tomy—około 4 rb.) Takimi są dalej: Najpospolitsze błędy językowe Krasnowolskiego (25 kop.), Podręczny słowniczek 9,400 wyrazów obcych (niezrozumiałych), za 60 kop., Słowniczek ortograficzny wyrazów wątpliwych Gallego (10 kp.).

Czytelnicy może wypożyczać do domu tylko książki już opravione.

Żeby książki nie ginęły, każda nawet najmniejsza biblioteczka lub czytelnia musi prowadzić kontrolę książek i czytelników i mieć:

1) Szafę z półkami do ustawiania na nich według numerów książek oprawionych i opatrzonych w białe kartki na grzbiecie z numerami porządkowymi. Same półki bez szafy są nieodpowiednie, bo książki z nich łatwo giną.

2) Księgę lub gruby kajet oprawiony do zapisywania wszystkich nabytych i darowanych książek. Numer kolejnej książki powtarza się i na kartce, naklejonej w kajecie na grzbiecie książki. (Dobrze jest mieć i drugi kajet do wpisania w nim książek według działów, jak w niniejszym spisie z zaznaczeniem numeru porządkowego każdej książki). Dla kontroli zaś przynajmniej:

3) Gruby kajet do zapisywania w nim książek wypożyczonych. Ile jest książek w czytelnicy, tyle w kajecie wypisuje się numerów, zostawiając pod każdym pół strony czystego papieru (dwa numery na jednej stronie). Każdy numer w kajecie oznacza książkę, mającą ten sam numer na grzbiecie. Na czystej pół stronie zapisuje się czytelnika, który wypożyczył tę książkę, a gdy ją zwraca, przekreśla się jego nazwisko (patrz str. 39 wzór u góry).

4) Kajet z ponumerowanymi stronami i z nazwiskami czytelników. Pod każdym nazwiskiem zostawia się pół strony czystego papieru (dwa nazwiska na jednej stronie) dla wpisywania tam numerów książek, które ten czytelnik wypożyczył. Gdy książkę zwróci, przekreśla się jej numer (patrz str. 39 wzór u dołu). Na końcu kajetu trzeba spisać nazwiska czytelników według abecadła i dodać przy każdym numer stronie, na której jest zapisany

Ważne jest wiedzieć, ile książek czytają dzieci, a ile starsi. W tym celu w spisie abecadłowym czytelników, dzieciom do lat 15 trzeba zapisywać zdrobniale imiona (Staś, Kasia i t. p.).

Osoba, zajmująca się czytelnią, powinna każdą kupioną, czy darowaną, a odpowiednią dla czytelników, książkę zaraz zapisać w kajecie pod numerem kolejnym a po oprawieniu książki dać jej ten sam numer na kartce, nalepionej na grzbiecie. Przy

Stronice z kajetu do wpisywania numerów książek.

1	Brodzicki , Osowski , Pruczyński
2	Polosocka , Obrazkówna , Smolnicka Hjuzarska , Brzeczniak , Borowy

3	Adamki
4	Adamski

Stronice z kajetu do wpisywania czytelników.

Adamski Jan	7
24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34	
Borowy Stanisław	
23, 24, 25	

Brzeczniak Józef	2
26, 27, 28	
Pruczyński Hieronim	
29, 30, 31	

wydawaniu i zwracaniu książek trzeba każdą wypożyczoną książkę zapisać, a każdą zwróconą wykreślić w obu kajetach, i w kajecie z numerami książek, i z nazwiskami czytelników.

Wydawać książki trzeba przynajmniej raz na tydzień, najlepiej w niedzielę. Po ukończeniu wydawania książek, zwrócone książki trzeba natychmiast ustawić na półkach we właściwych miejscach według numerów.

Pożądane jest na wszystkich książkach z biblioteczki odbić pieczęć Koła Macierzy na stronach: tytułowej, ostatniej i na paru stronach w środku książki, zawsze jednych i tych samych np. 10 ej, 50-ej i t. p.

Każdego dnia, w którym książki się wydaje, należy zapisać, ilu czytelników ile tomów wypożyczyło.

Co pewien czas (np. co 4 miesiące) trzeba wzywać do zwrotu książek tych czytelników, którzy je przetrzymują ponad ustanowiony termin (np. 2 miesiące).

Wskazówki powyższe kontroli książek i czytelników stosują się tylko do najmniejszych i najuboższych biblioteczek (stopień 1-szy w naszym spisie), gdzie książek jest mało, wypożyczający czytają je powoli, wszyscy znają się osobiście. W tych warunkach osoba, wydająca książki, często musi obsłużyć w bardzo krótkim czasie wielu czytelników, wybierać dla nich odpowiednie książki, wypytać, co im się podobało. Na prowadzenie dokładniejszej kontroli niema wtedy czasu.

Jednakże gdzie tylko więcej osób zajmuje się czytelnią albo choćby i jedna, ale więcej czasu może jej poświęcić, tam nawet i w małej biblioteczce kontrola powinna i musi być dokładniejsza. Musi ona przynajmniej obejmować datę wypożyczenia i zwrotu książki, wiek, zajęcie i adres czytelników. Natomiast dla uproszczenia zamiast nazwiska wypożyczającego dość tu wpisać jego numer porządkowy. Podajemy przykłady takiej kontroli na str. 41 i 42.

Każda większa biblioteczka musi mieć dwa spisy książek: inwentarzowy według numerów kolejnych i treściowy według działów. Podać w nich należy: № porządkowy książki, imię i nazwisko autora i tłumacza, tytuł książki, miejsce i rok jej wydania, liczbę tomów, cenę książki, datę jej nabycia nazwisko ofiarodawcy, jeżeli darowana. W większych biblioteczkach dogodniejsze są katalogi kartkowe, niż spisywane w kajetach, czy w księgach.

Wzór kontroli czytelników.

Numer porządkowy 3. Barański Władysław, lat 34,
zajęcie: kowal.

Miejsce zamieszkania: wieś Zalesie.

Zapisał się na czytelnika dn. 7/X 1906.

<i>Data wy- pożyczenia książki</i>	<i>Numer książki</i>	<i>Data zwrotu książki</i>	<i>Data wy- pożyczenia książki</i>	<i>Numer książki</i>	<i>Data zwrotu książki</i>
$\frac{7}{X} 1906$	85	$\frac{21}{X} 06$			
$\frac{21}{X} 06$	355	$\frac{4}{XI} 06$			
$\frac{25}{XI} 06$	120	$\frac{13}{XII} 06$			
$\frac{6}{I} 07$	361	$\frac{20}{I} 07$			
$\frac{3}{II} 07$	363	$\frac{17}{II} 07$			

